

[Bilgrav-Nielsen.]

sind for udviklingen er en nødvendighed i vore dage.“

Det radikale venstres ordfører, hr. Lanung, sagde ifølge Folketingstidende fra samme år, 1959-60, sp. 3539:

„Lad os i denne forbindelse understrege, at vi også fra vor side udtrykkeligt har forbeholdt os at tage hele ordningen op til overvejelse og revision, hvis forudsætningerne for den nye ordning undergår ændringer af væsentlig karakter.“

Det fremgår altså af disse citater fra forligets fløjpartiers ordførere, at man i høj grad var opmærksom på det helt nødvendige i til stadighed at have et vågent øje for bevægelser i den standende magtkamp og eventuelle svækkelser heri. Og sådan må det naturligvis være. For det radikale venstre er det helt afgørende, at vi ikke i Danmark militærpolitisk indretter os på en måde, så det strider imod eller blot udgør en begrænset hindring for europæisk afspænding og for afspænding i det hele taget.

Denne europæiske afspænding er vidt fremskredet, og vi må ikke forsømme selv den mindste lejlighed til at stimulere denne udvikling. Vel kan der ikke i en beskedent besparelse på 125 mill. kr. siges at ligge en voldsom tilkendegivelse af, at Danmark nu ved handling ønsker at give udtryk for sin vilje til i takt med europæisk afspænding at nedbringe sine militære udgifter, men det er dog et udtryk for, at regeringen ikke betragter den europæiske situation som værende så alvorlig, at en almindelig økonomisk sanering og besparelser skal gå uden om militæret.

Nu har jeg ikke hverken i pressen eller hos socialdemokratiets ordfører her i dag hørt forlydender om, at man i socialdemokratiet i disse besparelser ser en fare for Danmarks sikkerhed. Noget sådant kan jo også vanskeligt hævdes, når selv ikke forsvarsstyrelsen mener det. Men hvorfor modsætter man sig så disse besparelser? Ja, det gør man jo altså egentlig heller ikke, men man kræver, at befolkningen skal have klarhed. Nu tror jeg ikke, at befolkningen er i tvivl om, hvad meningen er. Jeg tror, man har forstået, at der spares 125 mill. kr. på forsvaret for finansåret 1968-69, og jeg er overbevist om, at der er almindelig tilfredshed med denne besparelse.

At besparelserne er faktiske, har jeg allerede nævnt. Det betyder naturligvis ikke, at alle de ting, der nu udskydes, også vil kunne udskydes næste år, men det betyder, at der på budgettet som helhed vil blive sparet 125 mill. kr., og at dette samlede beløb ikke bliver lagt oven i de kommende års budgetter, som det også fremgik af forsvarsministerens redegørelse. Det fremgik endvidere af forsvarsministerens redegørelse, at de af den tidligere regering forelagte budgetter vedrørende 1969-70 og 1970-71 også vil udgøre den økonomiske ramme for forsvarets virksomhed under den nye regering. Men det blev også fremhævet, at regeringen agter at fortsætte bestræbelserne for at fremme rationaliseringer for herved at fremkalde besparelser. Jeg er da tilfreds med de udtalelser, venstres ordfører hr. From kom med, at sådanne besparelser naturligvis må være reelle besparelser. Der er da heller ingen tvivl om, at der kan træffes sådanne foranstaltninger, at disse yderligere besparelser opnås.

Ved forsvarsforligets indgåelse blev det fra det radikale venstre stærkt fremhævet, at der inden for forsvaret måtte ske en betydelig rationalisering og forenkling. Så vidt det er mig bekendt, er der sket visse forenklinger og rationaliseringer. Men det må være muligt at komme endnu længere, måske forsvarsministeren kan sige noget om, hvad der på dette område dels er i gang og dels påtænkes sat i gang. Hvem forestår dette rationaliseringsarbejde inden for forsvaret? Er det forsvarets egne folk, eller er det civile? Endvidere er det efterhånden almindelig kendt, at vi i det danske forsvar har en såkaldt majorpukkel, fremkaldt ved den reduktion af hærens styrker, som fandt sted ved loven af 1960. Det må være unødigt udgiftkrævende at have flere officerer, end der er anvendelse for; en førtidspensionering kan måske betyde en øget økonomisk belastning, men ville måske dog trods alt alligevel være at foretrække. Hvilke overvejelser har ministeren gjort sig omkring dette problem?

At forsvaret ikke må have unødige lønforpligtelser, må være indlysende. Vi må særlig være på vagt over for dette problem, netop fordi den stedfundne lønudvikling har medført, at den økonomiske ramme, der i 1960 blev sat for forsvaret, på 1.053-